

25 d'Abril

Enguany, a la celebració tradicional de la diada del País Valencià, que cada 25 d'abril commemora la batalla d'Almansa, s'hi ha afegit, al Principat, la tercera tanda de les consultes sobre la independència.

Una noia participa en les consultes del 13 de desembre passat a Sant Cugat del Vallès. Les consultes populars per la independència són la cresta d'una onada de descontentament per l'actual relació entre Catalunya i Espanya.

Puja la temperatura

El 25 d'abril va ser una jornada especialment reivindicativa. Amb la diada que commemora cada any la derrota d'Almansa, del 1707, enguany hi ha coincidit la tercera tanda de les consultes independentistes a Catalunya. Una jornada que ha pres un caràcter de resposta cívica a l'atzucac institucional en el qual es troba el desenvolupament de l'anomenat estat autònom.

Enguany, la jornada del 25 d'abril va reforçar el caràcter reivindicatiu al País Valencià, com a resposta a l'actuació del PP, cada vegada més autoritària. La pressió brutal sobre el barri del Cabanyal, els escàndols de corrupció

del cas Gürtel, l'actitud de prepotència creixent en l'actuació dels populars des de les institucions de govern valencianes... Tot plegat ha encès els ànims d'un sector social extens al País Valencià.

Però el 25A també fou una jornada re-

ivindicativa a Catalunya, amb la celebració de la tercera tanda de consultes populars sobre la independència. Al marge de les valoracions que les diverses formacions polítiques de Catalunya i de l'estat espanyol van fer i fan d'aquest procés de consultes, com la de diumenge passat, el fet cert és que la política catalana es troba en un moment de fortes tensions.

El serial en què s'ha convertit el procés obert sobre la validesa de l'Estatut de Catalunya al Tribunal Constitucional ha acabat de posar de manifest en amplis sectors polítics i socials de Catalunya que la possibilitat d'una Espanya plural en la qual convisquin els "diversos pobles" que en formen part –tal com preconitzava José Luis Rodríguez Zapatero en començar el seu primer mandat– és gairebé una utopia.

Les consultes independentistes, que el diumenge 25 d'abril van arribar a 212 poblacions –entre les quals, ciutats com ara Girona, Lleida, Manresa, Figueres, Reus o Martorell– són la cresta d'una

onada de descontentament per l'actual relació entre Catalunya i Espanya. El darrer fracàs del Tribunal Constitucional espanyol a l'hora d'emetre una sentència sobre l'Estatut català ha acabat d'escalfar la política catalana, que, a sobre, es troba a les portes d'un procés electoral. De fet, segons algunes filtracions, en les deliberacions del tribunal es va prendre en consideració també l'inconvenient de la proximitat amb la jornada de consultes independentistes. I ha estat l'amenaça latent d'aquesta sentència –que amb tota seguretat serà restrictiva– que ha acabat d'escalfar la política catalana.

Fins ara, el president de la Generalitat, José Montilla, ha mirat d'aconseguir que des de Catalunya hi hagi una resposta unitària de les principals forces polítiques. La reacció pot consistir a demanar conjuntament la renovació dels membres del Tribunal Constitucional que ja fa més de dos anys que han esgotat el mandat. Però el president català no vol que la resposta catalana incomodi massa el PSOE al Congrés. És a dir, Montilla haurà d'intentar la quadratura del cercle. D'una banda, insistir en la

petició catalana al PP i al PSOE de desbloquejar la renovació del TC. En aquest sentit, tot i que el PSOE s'ha desmarcat d'aquesta possibilitat, el president de la Generalitat intensifica els contactes amb les dues formacions espanyoles per mirar de desbloquejar una situació que deixa els socialistes catalans en un context incòmode amb vista a la pròxima cursa electoral.

D'una altra banda, el PSC haurà de fer equilibris perquè aquesta demanda no acabi menant a un nou episodi de tensió en les relacions amb el PSOE, com va passar en el procés de negociació del finançament. I aquest acord ha de comptar amb CiU, la principal formació de l'oposició, que veu una oportunitat d'or de posar els socialistes catalans entre l'espasa i la paret.

De moment, les formacions polítiques de Catalunya –excepte el PP i C's, com és natural– continuen els contactes durant aquesta setmana per mirar d'establir una estratègia conjunta de resposta a l'actual carreró sense sortida en el qual es troba l'Estatut. Així i tot, Esquerres ja ha advertit que el problema

EFE

Elisa Pérez Vera, la magistrada del Constitucional responsable de la darrera ponència per a la sentència sobre l'Estatut que va fracassar fa un parell de setmanes.

no està en la renovació o no del Constitucional, sinó en la demostració que "l'Estatut retallat, i aprovat finalment pel ciutadans de Catalunya, no té cabuda a la Constitució", tal com ha expressat el secretari general dels republicans, Joan Ridao.

I és que, de fet, l'espectacle del Tribunal Constitucional i l'Estatut ha acabat donant arguments als sectors sobiranistes i independentistes del catalanisme polític. Fins i tot l'ex-president de la Generalitat, Jordi Pujol, que mai no ha defensat la independència, declarava, pocs dies abans d'aquesta darrera tanda de consultes, que estava a favor de fer-les, que eren legítimes perquè el "pacte amb Espanya no ha funcionat".

L'actual context ha fet que des dels diversos sectors de l'independentisme, que han participat en l'organització de les consultes populars, hom pensi en la possibilitat d'engegar una iniciativa popular per a impulsar un referèndum independentista de caràcter oficial, tal com preveu la nova llei de referèndums. Tanmateix, de moment, els diversos sectors i sensibilitats de l'independentisme viuen un procés de debat per a explorar la possibilitat de consensuar tant un calendari com una estratègia conjunta que permeti d'impulsar una iniciativa com més transversal millor.

Enric Rimbau

Avançam, a les Illes

El procés de consultes també ha inspirat sectors de la fora de Catalunya. A les Balears, el dimecres 21 d'abril, la plataforma de regidors favorables al dret de decidir, Avançam, va presentar la moció que el centenar de regidors que integren la plataforma presentaran als seus ajuntaments, per tal d'instar el govern balear a elaborar una llei de consultes. Els promotors d'aquesta plataforma recorden que, com el cas de Catalunya, una nova llei de consultes és la conseqüència del desenvolupament del nou Estatut de les Illes, que preveu aquesta competència. De tota manera, ara per ara, a les Balears no es pensa organitzar cap consulta de les característiques de les que s'han dut a terme a Catalunya.

Avançam es va constituir el desembre de l'any passat, alhora que es duia a terme la primera onada de consultes populars per la independència a Catalunya. L'integren representants municipals de totes les formacions de les Illes, llevat de les dues majoritàries, PSIB-PSOE i PP.

El debat de les consultes per la independència i la possibilitat d'impulsar un referèndum oficial de caràcter sobiranista a Catalunya s'han anat fent un espai a l'agenda política catalana. Principalment, mercès a l'impuls de l'organització de les consultes mateix. Segons quin sigui el capteniment del Tribunal Constitucional espanyol respecte a l'Estatut i segons quin to agafi la campanya electoral catalana, probablement les formacions polítiques de tradició catalanista es trobaran abocades a definir-se més clarament que no han hagut de fer fins ara respecte a les consultes. Però, sigui com sigui, els resultats de les eleccions catalanes seran els que acabaran de dilucidar si aquest moviment que ha nascut i crescut a recer de les consultes populars per la independència s'ha fet un espai en l'agenda política del pròxim govern català.